

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 13958

Tarih : 19-09-2025

34043

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat EREN
Diyarbakır Milletvekili

Bolu F Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutulan ağır hasta mahpus Civan Boltan, sağlık durumu son derece kritik olmasına rağmen cezalandırma politikalarının hedefi haline getirilmiştir. Sağ kolu olmayan, bir gözü görmeyen ve diğer gözünde yalnızca yüzde 20 görme oranı bulunan Boltan'a, geçtiğimiz haziran ayında yapılan koğuş aramasında el konulan kitap ve notları gerekçe gösterilerek "örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla 11 günlük hücre cezası verilmiştir.

Oysa dosya avukatı, el konulan yazıların hiçbir şekilde şiddet ya da yasa dışı eylemi meşru göstermediğini, bunların tamamen ifade ve düşünce özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gerektiğini belirtmiş ve Bolu İnfaz Hakimliğine başvurmuştur. Avukatın itirazı üzerine Bolu 1. İnfaz Hakimliği, disiplin cezasını "hukuka aykırı" bulmuş, Yargıtay'ın emsal kararını da gerekçe göstererek 11 günlük hücre cezasını iptal etmiştir.

Ne var ki, verilen bu kararın hemen ardından Bolu Cumhuriyet Savcısı dosyayı adeta bir "memleket meselesi" haline getirerek karara itiraz etmiş, dosyayı yeniden inceleyen Bolu 1. Ağır Ceza Mahkemesi ise tam tersi yönde bir kararla savcının itirazını kabul etmiş ve cezayı onamıştır. Böylece aynı dosyada biri cezanın hukuka aykırı olduğunu diğeri ise "usule uygun" olduğunu savunan, birbirine zıt iki karar ortaya çıkmıştır. Bu durum, yargıda hukuki güvenlik ve öngörülebilirlik ilkelerinin ihlal edildiğini göstermektedir.

Üstelik bu karar, yalnızca hukuki açıdan değil, insani açıdan da kabul edilemezdir. Ağır hasta ve engelli olan Civan Boltan, koğuştaki arkadaşlarının desteğiyle yaşamını sürdürebilmektedir. Annesi Nazime Boltan'ın ifadesiyle, "Oğluma koğuşunda arkadaşları yardım ediyor; hücrede ise kimse olmayacak. İşkence içinde işkence yaşıyorlar." Tek başına hücreye konulması, işkence ve kötü muamele yasağının açık ihlalidir.

Ayrıca Civan Boltan, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin hasta tutsaklara dair verdiği kararlar doğrultusunda serbest bırakılması gerekirken, bu yükümlülük de yerine getirilmemektedir. Dolayısıyla ortada hem ulusal hem de uluslararası hukukun ihlali söz konusudur.

Bu bağlamda;

1. Civan Boltan'a verilen 11 günlük hücre cezasının, infaz hakimliği tarafından "hukuka aykırı" bulunmasına rağmen savcılık itirazıyla tekrar onanmasının gerekçesi nedir?
2. Aynı dosyada birbirine zıt iki karar çıkması, yargının bağımsızlığı, hukuki güvenlik ve öngörülebilirlik ilkeleri açısından Bakanlığınızca nasıl değerlendirilmektedir?
3. İnfaz Hakimliğinin Yargıtay emsal kararına dayanarak verdiği iptal kararını hiçe sayan ağır ceza mahkemesinin tavrı, yargı birliği ve bağlayıcı içtihatlar açısından nasıl açıklanabilir?
4. Kitap ve notlardan ötürü verilen disiplin cezası, düşünce ve ifade özgürlüğüne doğrudan bir müdahale değil midir?
5. Sağ kolu olmayan, bir gözü görmeyen ve diğer gözünde yalnızca yüzde 20 görme oranı bulunan bir mahpusun tek başına hücrede tutulması, yaşam ve sağlık hakkını ihlal etmiyor mu?
6. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin hasta mahpuslara dair verdiği kararlar ve işkence yasağı hükümleri dikkate alınmadan bu tür cezaların uygulanması, Türkiye'nin uluslararası yükümlülükleriyle bağdaşmakta mıdır?
7. Bakanlığınız, ağır hasta tutsakların sağlık durumları gözetilerek cezalandırma süreçlerinden muaf tutulmaları yönünde herhangi bir yasal veya idari düzenleme yapmayı planlamakta mıdır?